

Voorzitter

Motie

“verzoekt de regering te bevorderen dat, indien in de “richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake voor menselijke voeding bestemde cacao- en chocoladeproducten” zou worden toegestaan dat maximaal 5% andere plantaardige vetstoffen dan cacao- en chocoladeproducten mag worden toegevoegd, het Europees Hof zijn oordeel uitspreekt over de vraag in hoeverre deze richtlijn alsdan in overeenstemming is met de Internationale Cacao-Overeenkomst 1993 en het Verdrag tot oprichting van de EG,”.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door het lid Rabbae. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 9 (24059).

De motie is inmiddels rondgedeeld; naar mij blijkt, is er geen bezwaar tegen om er aanstonds over te stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Rabbae (24059, nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP en de groep-Nijpels voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Aanpassing van de Kieswet, Gemeentewet en Provinciewet in verband met de invoering van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en aanpassing aan het geïntegreerd vreemdelingenbeleid (25343)**.

(Zie vergadering van 10 september 1997.)

De aanhef van artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Oedayraj Singh Varma (stuk nr. 9, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor dit amendement hebben gestemd en die van de

overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement de andere op stuk nr. 9 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Onderdeel A wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen B t/m P wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen II t/m VIa worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-M.M. van der Burg/Hoekema (stuk nr. 13) tot invoeging van een artikel VIb.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, het GPV, de groep-Nijpels en de Unie 55+ voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Artikel VII en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

Mevrouw **Oedayraj Singh Varma** (GroenLinks): Voorzitter! De fractie van GroenLinks is altijd voor de versterking van de rechtspositie van allochtonen in dit land. Daar valt het kiesrecht ook onder. GroenLinks is voor een verbreding van het kiesrecht op plaatselijk niveau naar kiesrecht op provinciaal en eigenlijk ook op landelijk niveau. Het onderhavige wetsvoorstel is – zeker nu de twee amendementen zijn verworpen – een verslechtering van de rechtspositie van migranten, ook op het gebied van kiesrecht. Daarom zal GroenLinks tegen dit wetsvoorstel stemmen.

De heer **Van Boxtel** (D66): Voorzitter! Er is zojuist gestemd over het amendement-M.M. van der Burg/Hoekema. Volgens ons heeft de

meerderheid voor gestemd, want de CD is er niet. Ik verzoek u dan ook de uitslag opnieuw te bezien.

□

De **voorzitter**: Ik heb de uitslag vastgesteld. Als wij over gaan stemmen, moet er hoofdelijk gestemd worden.

De heer **Van Boxtel** (D66): Voorzitter! Het gaat om opnieuw stemmen, niet om hoofdelijk stemmen. De vraag was even, of de analyse klopt dat het amendement verworpen is.

De **voorzitter**: Als er onzekerheid is over de uitslag, dient er volgens het reglement hoofdelijk te worden gestemd. Als de Kamer dat voor één keer wil doen...

De heer **Bolkestein** (VVD): Hoeveel leden hebben voor dit amendement gestemd?

De **voorzitter**: Er zijn 74 stemmen voor. Er is één fractie weg.

Ik heb even het Bureau wetgeving geraadpleegd: dat zijn de mensen met de hoogste wijsheid terzake hier in huis. Zij hebben gezegd dat, als je vaststelt dat er 74 stemmen voor zijn uitgebracht, het amendement in feite is verworpen. De enige mogelijkheid die wij krachtens ons eigen reglement hebben, is dan een hoofdelijke stemming.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Het gaat er ook om hoeveel mensen uiteindelijk tegen hebben gestemd. Het gaat om de stemmen voor en de stemmen tegen.

De **voorzitter**: Nee, de stemming geschiedt aan de hand van de stemmen voor. Zo tellen wij altijd.

De heer **Korthals** (VVD): Zo is het, voorzitter, en dan kan niet achteraf een hoofdelijke stemming worden gevraagd.

De **voorzitter**: Ingeval van twijfel kan dat wel. Er is vastgesteld dat er 74 stemmen voor waren. Daarover bestaat geen verschil van mening. Derhalve is het amendement verworpen.

De heer **De Graaf** (D66): Voorzitter! Gelet op de grote onduidelijkheid en op de procedure, kan ik mij

Voorzitter

voorstellen dat u toch tot een hoofdelijke stemming besluit.

De **voorzitter**: Ik wil wel genade voor recht laten gelden, maar als er onduidelijkheid is over de stemming, moet voordat de stemmingsuitslag bekend wordt gemaakt door de voorzitter, het signaal afgegeven worden dat men een hoofdelijke stemming wil. Dat zijn onze regels. Daar wil ik mij aan houden. Ik stel derhalve voor dat wij de uitslag zoals door mij bekendgemaakt, als een geldige uitslag registreren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV en de Unie 55+ voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Wet algemene regels herindeling, de Provinciewet en de Gemeentewet (Wijziging procedurele bepalingen) (25234)**.

(Zie vergadering van 11 september 1997.)

De aanhef van artikel I en de aanhef van onderdeel A worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Hoekema c.s. (stuk nr. 14, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66, de VVD, de groep-Nijpels, het AOV en de Unie 55+ voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 14 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Van der Hoeven (stuk nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, GroenLinks, de SP en het AOV voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Artikel 1, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Hoekema c.s. (stuk nr. 14, I), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 2 en 3 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 9, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 9 voorkomende amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

Artikel 4, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 9, I), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 5 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-De Cloe c.s. (stuk nr. 13, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 13 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Artikel 6, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-De Cloe c.s. (stuk nr. 13, I), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 7 wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 8, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-

Remkes c.s. (stuk nr. 9, II), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 9 en 10 worden zonder stemming aangenomen.

Artikel 11, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-De Cloe c.s. (stuk nr. 13, II), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van der Hoeven/Schutte (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV en de Unie 55+ voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 12 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Artikel 12 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 13 t/m 17 worden zonder stemming aangenomen.

Artikel 18, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-De Cloe c.s. (stuk nr. 13, III), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 19 t/m 21 worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde onderdeel A wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen Aa en B worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik merk op, dat door de aanneming van het gewijzigde amendement-Hoekema c.s. (stuk nr. 14, II) een onderdeel Ba is toegevoegd.

De onderdelen C t/m F worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen II t/m IVb worden zonder stemming aangenomen.